

FIȘA DISCIPLINEI
Managementul riscului în afaceri
2019-2020

1. Date despre program

1.1	Instituția de învățământ superior	Universitatea din Pitești
1.2	Facultatea	Facultatea de Științe Economice și Drept
1.3	Departamentul	Management și Administrarea Afacerilor
1.4	Domeniul de studii	Administrarea afacerilor
1.5	Ciclul de studii	Licență
1.6	Programul de studiu / calificarea	Administrarea afacerilor/Economist

2. Date despre disciplină

2.1	Denumirea disciplinei	Managementul riscului în afaceri									
2.2	Titularul disciplinei (coordonator disciplină)	Lect. univ. dr. Nicoleta DASCĂLU									
2.3	Titularul activităților de seminar	Lect. univ. dr. Nicoleta DASCĂLU									
2.4	Anul de studii	II	2.5	Semestrul	2	2.6	Tipul de evaluare	C	2.7	Regimul disciplinei	A

3. Timpul total estimat

3.1	Medie ore pe săptămână	4	3.2	din care curs	2	3.3	S	2
3.4	Total ore din planul de învăț.	56	3.5	din care curs	28	3.6	S	28
Distribuția fondului de timp alocat studiului individual								ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și notițe								15
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren								10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii, eseuri								15
Tutorat								-
Examinări								4
Alte activități (comunicare bidirecțională cu titularul de disciplină)								-
3.7	Total ore studiu individual	44						
3.8	Total ore pe semestru	100						
3.9	Număr de credite	4						

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1	De curriculum	Elemente de management, finanțe și economie
4.2	De competențe	Capacitate de analiză, sinteză, gândire divergentă, comparații

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1	De desfășurare a cursului	Dotarea sălii de curs cu videoproiector
5.2	De desfășurare a seminarului / proiectului	Dotarea sălii de seminar cu tablă / flipchart și cretă / marker; fiecare student folosește un minicalculator pentru rezolvarea studiilor de caz; participarea studenților la activitățile de seminar și susținerea testelor;

6. Competențe specifice vizate

Competențe profesionale	C1. Culegere, prelucrare și analiză de informații privind interacțiunea mediu extern-întreprindere/ organizație – 1 PC C2. Asistență pentru administrarea activității ansamblului întreprinderii/ organizației – 2 PC C3. Administrarea activității unei subdiviziuni din structura întreprinderii/ organizației – 1 PC
Competențe transversale	

7. Obiectivele disciplinei

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Înșușirea de către studenți a principalelor fundamente teoretice și operaționale ale Managementului riscului în afaceri.
7.2 Obiectivele specifice	<u>A. Obiective cognitive</u> 1. Cunoașterea, înțelegerea conceptelor, teoriilor și metodelor de bază ale managementului riscurilor și a modului de utilizare a lor în cadrul firmelor 2. Utilizarea cunoștințelor de bază pentru explicarea și interpretarea unor variate tipuri de concepte, situații, procese, proiecte etc. asociate managementului riscurilor <u>B. Obiective procedurale</u> 1. Utilizarea adecvată de criterii și metode standard de evaluare, pentru a aprecia calitatea, meritele și limitele unor procese, programe, proiecte, concepte, metode și teorii;

	2. Elaborarea de proiecte profesionale cu utilizarea unor principii și metode consacrate în domeniu 3. Recunoașterea conceptelor de bază ale managementul riscului; 4. Recunoașterea etapelor de identificării și evaluare a riscului întreprinderii; 5. Utilizarea corectă a metodelor de finanțare a riscului; 6. Recunoașterea etapelor de control al riscului; 7. Capacitatea de structurare a cunoștințelor despre procesele managementului riscului în afaceri; 8. Capacitatea de a selecta materialele analizei mediei intern și extern; 9. Capacitatea de a elabora deciziile pentru organizarea activităților de management al riscului. <u>C. Obiective atitudinale</u> 1. Dezvoltarea interesului pentru cercetarea elementelor, etapelor, proceselor, activităților analiză a riscurilor, prin implementarea metodelor și modelelor cercetate și interpretarea lor 2. Executarea responsabilă a sarcinilor profesionale, în condiții de autonomie restrânsă și asistență calificată • Familiarizarea cu rolurile și activitățile specifice muncii în echipă și distribuirea de sarcini pentru nivelurile subordonate • Conștientizarea nevoii de formare continuă; utilizarea eficientă a resurselor și tehnicilor de învățare, pentru dezvoltarea personală și profesională
--	---

8. Conținuturi

8.1. Curs		Nr. ore	Metode de lucru	Observații Resurse folosite
1	Riscul in cadrul unei firme - probabilitatea de manifestare 1.1. Cum putem constientiza importanta prezentei riscului in firma 1.2. Cum putem intelege riscul? 1.2.1. Metode simple prin care putem intelege ce este riscul 1.2.2. Cum ne influenteaza riscul in luarea deciziilor 1.3. Cum putem transforma riscul in oportunitate 1.4. Motivele si situatiile care duc la aparitia riscului in firma 1.5. Ce nivel de risc putem accepta in firma?	2		
2	Tipurile de riscuri si cum se manifesta concret in firma 2.1. Tipuri de riscuri care se pot manifesta in firma 2.2. Cum putem intelege riscurile afacerii 2.2.1. Riscul de management 2.2.2. Riscul de brand si reputatie 2.2.3. Riscul reprezentat de concurenta 2.2.4. Riscul generat de clientela 2.2.5. Riscul indus de furnizori 2.2.6. Riscul de faliment 2.3. Cum ne influenteaza riscurile operationale 2.3.1. Riscul comercial 2.3.2. Riscul investitional 2.3.3. Riscul de personal 2.3.4. Riscul tehnologic 2.3.5. E-Riscul 2.4. Care sunt riscurile financiare in firma 2.4.1. Riscul valutar 2.4.2. Riscul ratei inflatiei 2.4.3. Riscul ratei dobanzii 2.4.4. Riscul de credit	4	Prelegere, dezbateră și expunerea la tablă	Prezentarea în power –point pentru stimularea exercitiului reflexiv
3	Cum realizam Analiza de Risc 3.1. Cum putem intelege analiza de risc? 3.2. Scopul analizei de risc si la ce foloseste aceasta in firma 3.3. Metode practice de realizare a Analizei de Risc 3.3.1. Matricea/Analiza SWOT structurata pe riscuri 3.3.2. Matricea riscurilor	3		
4	Cum se realizeaza Managementul Riscului in cadrul firmei 4.1. Ce este managementul riscului? 4.2. De ce este important managementului riscului pentru managerii din firma 4.3. De ce este important sa existe managementului riscului in firma 4.4. Scopul si obiectivele managementului riscului	3		

	4.5. Care sunt limitele managementului riscului 4.6. Standardele de management al riscului 4.6.1. Standardul ISO 31000 - Managementul riscului 4.6.2. Standardul ISO 31010 - Tehnici de evaluare a riscului		
5	Managementul Riscului si Guvernanta Corporativa 5.1. Analiza partilor interesate in activitatea unei firme 5.1.1. Cum apar partile interesate 5.1.2. Care sunt stakeholderii din firma si de ce sunt ei importanti? 5.1.3. Cum putem identifica interesele stakeholder-ilor din firma 5.2. Ce este si cum putem intelege usor Guvernanta Corporativa? 5.2.1. Cum putem intelege Guvernanta Corporativa 5.2.2. Principiile importante care se aplica in Guvernanta Corporativa 5.3. Cum utilizam managementul riscului in cadrul Guvernantei Corporative 5.4. Legislatia din Romania privind Managementul riscului si Guvernanta Corporativa	4	
6	Cum se deruleaza procesul de management al riscului? 6.1. Cum stabilim criteriile de evaluare a riscurilor 6.2. Cum realizam evaluarea riscurilor 6.2.1. Cum identificam riscurile 6.2.2. Cum realizam analiza riscurilor 6.2.3. Cum evaluam impactul de manifestare a riscurilor 6.3. Metode concrete de tratare a riscurilor 6.4. Cum comunicam riscul in firma 6.5. Metode de monitorizare si controlul riscului	4	
7	Instrumentele cu care lucram in managementul riscului 7.1. Profilul de Risc al Afacerii 7.1.1. Ce este Profilul de Risc al Afacerii si la ce foloseste? 7.1.2. Cum se intocmeste un Profil de Risc al Afacerii? 7.2. Planul de Management al Riscului 7.2.1. Ce este Planul de Management al Riscului si cui i se adreseaza? 7.2.2. Cum se realizeaza Planul de Management al Riscului? 7.3. Planul de Continuitate a Activitatii 7.3.1. Ce este Planul de Continuitate a Activitatii? 7.3.2. La ce foloseste concret Planul de Continuitate a Activitatii?	4	
8	Ce actiuni desfasoara managerul care se ocupa de managementul riscului in firma 8.1. Cum se realizeaza strategia de risc a firmei 8.2. Cum stabilim actiunile de reactie la risc si ce metode de tratare a riscurilor alegem 8.3. Cum putem evalua rezultatele si masura performantele obtinute 8.4. Metode de monitorizare a actiunilor de management al riscului 8.5. Cum putem actualiza strategia de risc	4	
Bibliografie 1. Anghel Ioan, <i>Evaluarea întreprinderii</i>, Editura Economică, București, 2010 2. Badea Leonardo, Socol Adela, Drăgoi Violeta, Drigă Imola - <i>Managementul riscului bancar</i>, Editura Economică, București, 2010 3. Băbuț, G., Moraru, R., <i>Managementul riscurilor. Abordare globală – concepție, principii și structură</i>, Editura Universitas, Petroșani, 2009 4. Ceocea Costel - <i>Teoria și practica deciziei manageriale</i>, Editura Economică, București, 2014 5. Ciocoiu Carmen Nadia, <i>Managementul riscului. O abordare integrată</i>, Editura A.S.E., București, 2014 6. Dalotă Marius-Dan, <i>Managementul strategic al firmei</i>, Editura Pro Universitaria, 2016 7. Dumitrescu Mihail; Dumitrescu-Peculea Adelina - <i>Strategii și management: dimensiuni socio-umane contemporane</i>, Editura Economică, București, 2014 8. Frame J. Davidson, <i>Managing the risk in organization</i>, San Francisco, 2011 9. Eschenbach Rolf, Siller Helmut – <i>Controlling profesional. Concepte și instrumente</i>, Editura Economică,			

- București, 2014
10. Mockler, R.J. – *Management strategic multinațional*, Ed. Economică, București, 2011
 11. Moraru, R., Băbuț, G., *Analiză de risc*, Editura Universitas, Petroșani, 2010
 12. Pricop, M., Tanțău, A. – *Globalizarea și strategia firmei*, Ed. Eficient, București, 2014.
 13. Tureac C., *Management strategic-tratat*, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 2008.
 14. Vasile Deac (coord.), *Management*, Editia a doua, revizuită și îmbunătățită, Editura A.S.E., București, 2014.
 15. ***, www.brmconsulting.ro
 16. ***, www.riskmanagement.ro
 17. ***, www.rm-news.com
 18. ***, www.sei.cmu.edu/programs/sepm/risk/risk

8.2. Aplicații: Seminar		Nr. ore	Metode de predare	Observații Resurse folosite
1	Seminar organizatoric: prezentarea obiectivelor disciplinei și a competențelor vizate; prezentarea generală a structurii proiectului ce trebuie elaborat și distribuirea temelor	2	- dezbateri - exercițiu - studiu de caz - testare	Studiu de caz, prezentare temă de casă, test de verificare. Testul de verificare se va susține la ultimul seminar .
2	Riscul în cadrul unei firme - probabilitatea de manifestare - Metode prin care putem înțelege ce este riscul - Cum ne influențează riscul în luarea deciziilor - Cum putem transforma riscul în oportunitate - Motivele și situațiile care duc la apariția riscului în firmă - Ce nivel de risc putem accepta în firmă?	2		
3	Tipurile de riscuri și cum se manifestă concret în firmă - Riscurile operaționale - Riscurile financiare	4		
4	Cum realizăm Analiza de Risc Metode de realizare a Analizei de Risc - Matricea/Analiza SWOT structurată pe riscuri - Matricea riscurilor	4		
5	Cum se realizează Managementul Riscului în cadrul firmei - importanța managementului riscului - scopul și obiectivele managementului riscului - limitele managementului riscului - standarde de management al riscului - ISO 31000 - Managementul riscului - ISO 31010 - Tehnici de evaluare a riscului	4		
6	Managementul Riscului și Guvernanta Corporativă - analiza stakeholder-ilor unei firme – studii de caz - principii de Guvernanta Corporativă - utilizarea managementului riscului în cadrul Guvernantei Corporative	2		
7	Cum se derulează procesul de management al riscului? - stabilirea criteriilor de evaluare a riscurilor - analiza riscurilor - evaluarea impactului de manifestare a riscurilor - tratarea riscurilor - monitorizarea și controlul riscului	4		
8	Instrumentele cu care lucrăm în managementul riscului - întocmirea profilului de Risc al Afacerii - întocmirea planului de Management al Riscului - întocmirea planului de Continuitate a Activității	3		
9	Ce acțiuni desfășoară managerul care se ocupă de managementul riscului în firmă - elaborarea strategiei de risc a firmei - stabilirea acțiunilor de reacție la risc și alegerea metodelor de tratare a riscurilor - evaluarea rezultatelor și măsurarea performanțelor obținute - monitorizarea acțiunilor de management al riscului	3		

Bibliografie

1. Anghel Ioan, *Evaluarea întreprinderii*, Editura Economică, București, 2010
2. Badea Leonardo, Socol Adela, Drăgoi Violeta, Drigă Imola - *Managementul riscului bancar*, Editura Economică, București, 2010
3. Băbuț, G., Moraru, R., *Managementul riscurilor. Abordare globală – concepție, principii și structură*, Editura Universitas, Petroșani, 2009
4. Ceocea Costel - *Teoria și practica deciziei manageriale*, Editura Economică, București, 2014
5. Ciocoiu Carmen Nadia, *Managementul riscului. O abordare integrată*, Editura A.S.E., București, 2014
6. Dalotă Marius-Dan, *Managementul strategic al firmei*, Editura Pro Universitaria, 2016
7. Eschenbach Rolf, Siller Helmut – *Controlling profesional. Concepte și instrumente*, Editura Economică, București, 2014
8. Farrell, Larry C, *Cum să devii anteprenor. Dezvoltă-ți propria afacere*, Ed. Curtea Veche, 2012

9. Frame J. Davidson, *Managing the risk in organization*, San Francisco, 2011
10. Ghenea Marius - *Antreprenoriat. Drumul de la idei către oportunități și succes în afaceri*, Editura Universul Juridic, 2011
11. Mauborgne, Renee, *Strategia oceanului albastru. Cum să crezi un spațiu de piață necontestat și să faci concurența irelevantă*, Editura Economică, București, 2015
12. Mockler, R.J. – *Management strategic multinațional*, Ed. Economică, București, 2011
13. Moraru, R., Băbuț, G., *Analiză de risc*, Editura Universitas, Petroșani, 2010
14. Popescu Dumitru Dan, *Practical guide to company analysis*, Editura A.S.E., București, 2011
15. Pricop, M., Tanțău, A. – *Globalizarea și strategia firmei*, Ed. Eficient, București, 2014.
16. Tanțău Adrian, *Entrepreneurship. Gândește inovator și pragmatic*, Ed. CH Beck, București, 2011
17. ***, L'histoire de VISO (<http://www.iso.org>);
18. ***, www.workcover.vic.gov.au;
19. ***, www.planning.nsw.gov.au.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori din domeniul aferent programului

- corectitudinea și acuratețea folosirii conceptelor și metodelor de management al riscurilor în afaceri vor satisface așteptările reprezentanților angajatorilor din domeniul afacerilor;
- competențele procedurale și atitudinale ce vor fi achiziționate la nivelul disciplinei – vor satisface așteptările reprezentanților mediului de afaceri.

Notă: Universitatea din Pitești evaluează periodic gradul de satisfacție al reprezentanților angajatorilor față de competențele profesionale și transversale dobândite de către absolvenți.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	- corectitudinea și exhaustivitatea cunoștințelor; - coerența logică; - gradul de asimilare a limbajului de specialitate.	- Evaluare scrisă în timpul semestrului; - Evaluare finală.	30% 30%
10.5 Seminar	-participarea activă la seminar, - rezolvarea studiilor de caz; - gradul de încadrare în cerințele impuse în ceea ce privește realizarea temei de casă.	- Expunerea liberă a studentului; - Chestionare orală sub formă de dialog. - Prezentarea orală a temei de casă; - Chestionare orală.	20% 20%
10.6 Standard minim de performanță	Cunoașterea și dobândirea capacității de utilizare a conceptelor, metodelor și procedeelor specifice <i>Managementului riscului în afaceri</i> . Stabilirea unui sistem de valori comune pentru domeniul afacerilor. Înșușirea problemelor centrale ale întocmirii <i>Profilului de Risc al Afacerii</i> și elaborării <i>Strategiei de Risc</i> a firmei. Nota 5 la evaluarea finală.		

Data completării
18 septembrie 2019

Titular de curs,
Lect. univ. dr. Nicoleta DASCĂLU

Titular de seminar,
Lect. univ. dr. Nicoleta DASCĂLU

Data aprobării în Consiliul departamentului,
27 septembrie 2019

Director de departament,
(prestator)
Conf. univ. dr. Daniela MIHAI

Director de departament,
(beneficiar),
Conf. univ. dr. Daniela MIHAI